

2014-2

Anvendelse af særlige dørråbnere ved udgang fra botilbud for demente

Ombudsmanden rejste i forlængelse af et besøg i et botilbud for bl.a. demente en sag om brugen af særlige dørråbnere. Botilbuddet havde taget særlige dørråbnere i brug i forhold til en kvindelig beboer for at forhindre kvinden i at forlade botilbuddet og derved udsætte sig selv eller andre for fare.

Ombudsmanden kunne ikke kritisere vurderingen af, at der var behov for særlige dørråbnere for at beskytte kvinden, men han mente, at det var meget kritiksabelt, at dørråbnerne var i brug i en periode, uden at der var truffet afgørelse om det i forhold til kvinden. Ombudsmanden kritiserede endvidere, at afgørelsen ikke blev meddelt til nogen. Han mente, at ægtefællen til den kvindelige beboer burde have modtaget meddelelse om afgørelsen. Ombudsmanden udtalte også, at såvel botilbuddet som kommunen burde have iagttaget reglerne om bl.a. registrering og indberetning af samt opfølgning på den magtanvendelse, som brugen af dørråbnerne udgjorde.

Ombudsmanden valgte at underrette det stedlige socialtilsyn om sagen.

(Sag nr. 12/01242)

Den 24. februar 2014 skrev jeg følgende til botilbuddet (herefter "botilbud X"):

Ombudsmandens udtalelse

"1. Esbjerg Kommunes afgørelse om anvendelse af særlige dørråbnere

På tidspunktet for mit besøg den 19. april 2012 i botilbud (X) var de særlige dørråbnere allerede taget i brug i forhold til en bestemt beboer. Det fremgår af myndighedernes udtalelse af 19. august 2013, at de særlige dørråbnere var sat op i forhold til en tidligere beboer, der siden var afgået ved døden. Først efter mit besøg godkendte kommunen etableringen af de særlige dørråbnere i forhold til den pågældende beboer.

24. februar 2014

Forvaltningsret

114.5 – 1146.1 – 12.1 –
13.1 – 2512.9

Jeg mener, at det er meget kritisabelt, at døråbnerne således var i brug i en periode, uden at der var truffet afgørelse om det efter serviceloven. Anvendelsen må i denne periode anses for at have været uhjemlet, idet afgørelser efter lovens § 125, stk. 3 (jf. om bestemmelsen nærmere nedenfor) skal træffes i forhold til bestemte personer.

Ud fra de oplysninger, som jeg har modtaget fra botilbud (X) og Esbjerg Kommune, forstår jeg det sådan, at kommunen med journalnotatet af 3. maj 2012 traf en afgørelse efter § 125, stk. 3, i serviceloven om, at botilbud (X) måtte bruge særlige døråbnere i overensstemmelse med ansøgningen af 25. april 2012.

Jeg har ikke grundlag for at udtale kritik af indholdet af Esbjerg Kommunes afgørelse. Jeg henleder dog Esbjerg Kommunes opmærksomhed på, at § 125, stk. 3, i serviceloven alene giver hjemmel til at træffe afgørelse om at bruge særlige døråbnere ved yderdøre i en afgrænset periode.

Jeg har lagt vægt på følgende:

§ 125, stk. 3 og 4, i serviceloven, jf. nu lovbekendtgørelse nr. 1093 af 5. september 2013, har følgende ordlyd:

'Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende særlige døråbnere ved yderdøre for en eller flere personer i en afgrænset periode, når

- 1) der er nærliggende risiko for, at en eller flere personer ved at forlade bo- eller dagtilbuddet udsætter sig selv eller andre for at lide væsentlig personskade, og

- 2) forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet for at afværge denne risiko og

- 3) lovens øvrige muligheder forgæves har været anvendt.

Stk. 4. Hvis foranstaltninger efter stk. 3 iværksættes, skal der af hensyn til beboernes frie færden opsættes en døralarm, som sikrer, at beboere, der ikke selv kan betjene den særlige døråbner, får den nødvendige hjælp hertil. Beboere, der er omfattet af foranstaltningen efter stk. 3, vil således alene kunne tilbageholdes, hvis bestemmelsen i § 127 samtidig hermed finder anvendelse.'

§ 130 i serviceloven har følgende ordlyd:

'§ 130. Som grundlag for kommunalbestyrelsens afgørelser efter §§ 125, 126 a, 127 og 128 skal der foreligge

- 1) den nødvendige faglige dokumentation for den nedsatte funktionsevne,
- 2) oplysninger om den socialpædagogiske hjælp og pleje efter kapitel 16, der har været iværksat før den påtænkte afgørelse om iværksættelse af foranstaltningerne,

3) oplysninger om den forventede periode, i hvilken foranstaltningerne vil være nødvendige, og

4) pårørendes og en eventuel værges bemærkninger til de påtænkte foranstaltninger.'

I ansøgningen om tilladelse til at anvende særlige døråbnere i forhold til den pågældende beboer foreligger en række konkrete oplysninger om den pågældendes funktionsevne, en begrundelse for anvendelse af foranstaltningen samt oplysninger om andre tiltag, som havde været iværksat for at forhindre brugen af foranstaltningen. Det fremgår bl.a. heraf, at brugen af særlige døråbnere havde til formål at forhindre, at beboeren udsatte sig selv eller andre for fare.

Derudover fremgår det, at beboeren ofte glemte, hvor hun var på vej hen. Det skete, at hun vandrede af sted og herefter blev bange, når hun indså, at hun ikke kunne finde hjem. Hun var ikke trafiksikker, men gik lige ud foran bilerne. Personalet havde forsøgt at overtale beboeren til at lade være med at gå ud på kørebanen, men det gjorde hende vred og aggressiv.

Esbjerg Kommunes vurdering af sagen er i vidt omfang baseret på en gerontopsykiatrisk viden.

Ifølge reglerne for ombudsmandens arbejde kan jeg kun i begrænset omfang tage stilling til afgørelser, der helt eller delvis bygger på en særlig fagkyndig viden. Det skyldes, at jeg som ombudsmand ikke har den fagkundskab, som er nødvendig for at kontrollere, om myndighedernes vurderinger er rigtige.

Jeg har derfor ikke grundlag for at udtale kritik af indholdet af Esbjerg Kommunes afgørelse. Jeg henleder dog Esbjerg Kommunes opmærksomhed på, at § 125, stk. 3, i serviceloven alene giver hjemmel til at træffe afgørelse om at bruge særlige døråbnere ved yderdøre i en afgrænset periode.

Jeg vender tilbage til dette spørgsmål nedenfor, idet jeg har begrænset min undersøgelse af sagen til at omfatte nogle juridiske spørgsmål, som sagen rejser, og som relaterer sig til afgørelsen.

2. Afgørelsens form og meddelelse

Det fremgår af myndighedernes udtalelse, at Esbjerg Kommune den 25. april 2012 godkendte ibrugtagningen af de særlige døråbnere, og kommunen skrev den 3. maj 2012 i et journalnotat, at ansøgningen var imødekommet.

Esbjerg Kommune meddelte imidlertid ikke afgørelsen til nogen.

Der er ikke i lovgivningen fastsat generelle regler om, hvem der skal modtage meddelelse om en afgørelse, og hvem der skal meddele afgørelsen.

Der gælder imidlertid en almindelig forvaltningsretlig retsgrundsætning om, at en afgørelse for at få de tilsigtede retsvirkninger skal meddeles til afgørelsens adressat og eventuelle andre parter i sagen af den myndighed, der har truffet afgørelsen, jf. f.eks. Karsten Revsbech mfl., Forvaltningsret – Sagsbehandling, 7. udgave (2014), s. 326 ff., Karsten Loiborg mfl., Forvaltningsret, 2. udgave (2002), s. 602 ff., Jørgen Steen Sørensen i UfR 1990 B.193 ff., Jon Andersen, Socialforvaltningsret, 5. udgave (2013), s. 292 f., og Niels Fenger, Forvaltningsloven med kommentarer (2013), s. 610.

Retsgrundsætningen gælder på lovs niveau og kan derfor kun fraviges ved lov eller med sikker hjemmel i lov, jf. bl.a. Jens Garde og Karsten Revsbech mfl., Forvaltningsret – Almindelige emner, 5. udgave (2009), s. 116 ff.

Serviceoven indeholder ikke en bestemmelse om, hvem afgørelser truffet efter § 125 skal meddeles til. Derfor må udgangspunktet være, at kommunen efter den almindelige forvaltningsretlige retsgrundsætning er forpligtet til direkte at meddele afgørelsen til den person, som er part i sagen.

Det forhold, at afgørelsen efter sit indhold er indgribende og udtryk for magt-anvendelse, taler med afgørende vægt for, at afgørelsen skal meddeles skriftligt. En mundtlig meddelelse af afgørelsen vil således efter min opfattelse i en sag som den foreliggende ikke være tilstrækkelig. Jeg henviser f.eks. til Folke-tingets Ombudsmands beretning for 2012, sag nr. 2012-13*, og Karsten Revsbech mfl., Forvaltningsret – Sagsbehandling, 7. udgave (2014), s. 297.

Det fremgår af § 133, stk. 1, i serviceloven, at kommunalbestyrelsens afgørelser efter bl.a. § 125 kan indbringes for Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Derudover fremgår det af § 133, stk. 4, i serviceloven, at en ægtefælle, en pårørende, en værge eller en anden repræsentant for den person, som foranstaltningen vedrører, kan klage over kommunalbestyrelsens beslutning, når den person, som afgørelsen vedrører, ikke selv er i stand til at klage.

For at klagemuligheden ikke skal blive illusorisk, må kommunen i hvert enkelt tilfælde, hvor der træffes afgørelse efter § 125 i serviceloven, og hvor kommunen vurderer, at den person, som afgørelsen vedrører, ikke selv er i stand til at klage, sikre sig, at f.eks. ægtefællen eller en anden pårørende bliver gjort bekendt med, at afgørelsen er truffet. Jeg henviser herved til Jens Garde mfl., Forvaltningsret – Sagsbehandling, 7. udgave (2014), s. 330 og s. 336.

I sager om brug af særlige dørråbnere efter § 125 i serviceloven vil det således formentlig i langt de fleste tilfælde være ikke bare hensigtsmæssigt, men di-

rette nødvendigt, at afgørelsen – ud over at blive meddelt skriftligt til den person, afgørelsen vedrører – også meddeles skriftligt til en pårørende, f.eks. en ægtefælle.

At afgørelsen i den foreliggende sag slet ikke blev meddelt til nogen, må jeg anse for en meget beklagelig fejl.

I den foreliggende sag burde kommunen således have meddelt afgørelsen i et brev både til den beboer, som dørlåsningen var iværksat over for, og til ægtefællen til denne beboer i stedet for blot at lave et journalnotat på sagen om resultatet af afgørelsen.

Det tilføjes, at når en afgørelse skal meddeles skriftligt og ikke giver den pågældende fuldt ud medhold, skal afgørelsen være ledsaget af en begrundelse og en klagevejledning. Det følger af bestemmelserne i § 22 og 25 i forvaltningsloven.

3. Registrering, indberetning og handleplaner

I henhold til § 136, stk. 1, i serviceloven skal enhver form for magtanvendelse, herunder magtanvendelse i forbindelse med foranstaltninger efter §§ 125-128, registreres og indberettes af tilbuddet til kommunalbestyrelsen.

§ 136, stk. 2, i serviceloven foreskriver, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde handleplaner i overensstemmelse med § 141 for personer, for hvem der foretages magtanvendelse efter bl.a. § 125.

Efter § 141, stk. 3, i serviceloven skal en handleplan angive:

- '1) formålet med indsatsen,
- 2) hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet,
- 3) den forventede varighed af indsatsen og
- 4) andre særlige forhold vedrørende boform, beskæftigelse, personlig hjælp, behandling, hjælpemidler m.v.'

Handleplanen bør udarbejdes ud fra borgerens forudsætninger og så vidt muligt i samarbejde med denne. Dette følger af § 141, stk. 4, i serviceloven.

Det fremgår derudover af § 8, stk. 1, i bekendtgørelsen om magtanvendelse over for voksne (nu bekendtgørelse nr. 716 af 19. juni 2013), at behovet for foranstaltningens fortsatte anvendelse i sager om foranstaltninger iværksat i henhold til bl.a. servicelovens § 125, stk. 3, skal revurderes løbende i kommunen og senest 8 måneder efter kommunalbestyrelsens beslutning om iværksættelse af foranstaltningen.

Registrering af foranstaltninger efter § 125, stk. 3, skal efter § 11 i samme bekendtgørelse foretages straks, og senest dagen efter at indgrebet har fundet sted. Registrerede foranstaltninger skal indberettes månedligt til kommunalbestyrelsen.

Af pkt. 72 i vejledningen om magtanvendelse over for voksne (vejledning nr. 8 af 15. februar 2011) fremgår bl.a., at der i § 125, stk. 3, stilles krav om, at der i forbindelse med iværksættelse af disse foranstaltninger fastsættes en periode, inden for hvilken det forventes at være nødvendigt at anvende foranstaltningen, jf. også formuleringen af § 130 i serviceloven.

Af vejledningens pkt. 106 fremgår bl.a.:

'Hver gang, der iværksættes indgreb i den personlige frihed, skal indgrebet registreres og indberettes til kommunalbestyrelsen eller regionsrådet på Socialministeriets skema, jf. bekendtgørelsens § 9.

Dvs. at både optagelse i særlige botilbud efter § 129, lovligt iværksatte foranstaltninger efter §§ 125-128, nødværge og nødret og endelig ulovlige indgreb samt magtanvendelse iværksat med samtykke skal registreres og indberettes.

...

På skema 1 indberettes godkendt magtanvendelse efter §§ 125, 126 a, 127 og 128, dvs. alarm- eller pejlesystemer samt særlige døråbnere, fastholdelse i hygiejnesituationer, tilbageholdelse og beskyttelsesmidler.

Efter bekendtgørelsens § 11 skal registrering ske straks og senest dagen efter, at indgrebet har fundet sted.

Indberetning af iværksatte foranstaltninger skal ske 1 gang om måneden, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 2.

Registreringspligten for lovligt iværksatte foranstaltninger knytter sig til selve iværksættelsen af en godkendt foranstaltning. Registreringen skal derfor ikke gentages for hver gang, der dagligt gøres brug af en godkendt foranstaltning. Benyttes tilladelsen til magtanvendelse kontinuerligt på samme forhold over en periode kan det i indberetningen nævnes, at tilladelsen har været benyttet i f.eks. tandbørstningssituationer dagligt (evt. to eller tre gange dagligt) i perioden fra dato x til dato y. Bliver der behov for at anvende tilladelsen til andre hygiejnesituationer, omfattet af tilladelsen, skal dette ligeledes indberettes, herunder hvornår forholdet har fundet sted.

På skema 2 indberettes magtanvendelse, som der ikke er givet tilladelse til. Det kan f.eks. være tilfælde, hvor der foretages indgreb, selv om kommunal-

bestyrelsen endnu ikke har truffet afgørelse efter §§ 125, 126 a, 127 og 128, eller det kan være indgreb foretaget i nødværge eller som led i nødret, akut iværksatte indgreb, samt al anden magtanvendelse. På skema 2 registreres og indberettes også fastholdelse i medfør af servicelovens § 126.

Efter bekendtgørelsens § 10 skal registrering ske straks og senest dagen efter indgrebet.

Disse indgreb skal indberettes straks og senest på 3. dagen efter iværksættelsen, jf. bekendtgørelsens § 10, stk. 2. For registreringer og indberetninger efter § 126 gælder dog, at indberetning af iværksatte foranstaltninger skal ske 1 gang om måneden, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 2.'

Jeg forstår botilbud (X)'s brev af 27. juli 2012 til mig sådan, at der ikke var udarbejdet en handleplan efter § 141, jf. § 136, stk. 2, i serviceloven.

Det fremgår endvidere af udtalelsen af 19. august 2013 til mig, at botilbud (X) ikke har været opmærksom på reglerne om, at der skal indberettes en gang månedlig om fortsat brug af særlige døråbnere.

Såvel Esbjerg Kommune som botilbud (X) burde have iagttaget ovennævnte regler om registrering, indberetning, handleplaner og løbende opfølgning på den magtanvendelse, der fandt sted i forhold til den pågældende beboer i forbindelse med anvendelsen af særlige døråbnere efter § 125, stk. 3, i serviceloven.

Jeg har i den forbindelse noteret mig, at det fremgår af udtalelsen af 19. august 2013, at mit besøg har skærpet botilbud (X)'s opmærksomhed på lovgivningen på området. Jeg går således ud fra, at det fremover er botilbud (X) og ikke kommunen, der foretager registreringen i henhold til reglerne i magtanvendelsesbekendtgørelsen.

Ligeledes har jeg noteret mig, at Esbjerg Kommunes afdeling (Y) efterfølgende har iværksat tilretning af de udarbejdede faglige standarder på området, så de lever op til gældende lovgivning.

Jeg foretager mig på den baggrund ikke mere i sagen.

Efter principperne i persondataloven (lov nr. 429 af 31. maj 2000) har jeg underrettet (A) [ægtefællen til den pågældende beboer; min tilføjelse] om, at jeg i forbindelse med min behandling af sagen har behandlet oplysninger om ham på edb.

Jeg har sendt en kopi til orientering for Faaborg-Midtfyn Kommune, som efter § 2, stk. 2, i lov nr. 608 af 12. juni 2013 om socialtilsyn varetager opgaven

med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud i henhold til bl.a. §§ 107-110 i lov om social service i Region Syddanmark. Jeg har valgt at underrette det stedlige socialtilsyn, uanset at botilbud (X) ifølge Tilbudsportalen er oprettet i henhold til § 192 i lov om social service.

Jeg har sendt et ligelydende brev til Esbjerg Kommune.”

Sagsfremstilling

Under mit besøg den 19. april 2012 i botilbud X forstod besøgsholdet, at den dør, der førte ud af demensafsnittet, var låst. Personer, der ville ud af døren, skulle trykke på en knap højt oppe på en væg, hvorefter døren åbnede sig. Personer, der ikke kunne betjene knappen, kunne ringe på en klokke for at få hjælp til at få døren åbnet.

En beboer i demensafsnittet, som besøgsholdet talte med, kendte knappen, ligesom ægtefællen til den beboer, som dørlåsningen mv. var iværksat over for, og som besøgsholdet også talte med, kendte den. Besøgsholdet forstod under besøget, at der var tale om særlige døråbnere efter servicelovens regler.

På baggrund af besøget sendte kommunen mig en e-mail af 1. maj 2012 med botilbud X' ansøgning af 25. april 2012 om tilladelse til at bruge magt i form af særlige døråbnere i forhold til den pågældende beboer.

Af ansøgningen fremgår bl.a., at formålet med anvendelse af foranstaltningen var at forhindre beboeren i at være til fare for sig selv og andre. Beboeren glemte ofte, hvor hun var på vej hen, og det skete, at hun vandrede af sted og herefter blev bange, når hun indså, at hun ikke kunne finde hjem. Hun var ikke trafikikker, men gik lige ud foran bilerne. Personalet havde forsøgt at overtale beboeren til at lade være med at gå ud på kørebanen, men det gjorde hende vred og aggressiv.

I ansøgningens felt om, hvilke tiltag der havde været, som kunne forhindre brugen af foranstaltningen, havde botilbuddet beskrevet forskellige tiltag, f.eks. en demensdukke, som kunne skabe ro i en kort periode.

Det fremgår desuden af ansøgningen, at ægtefællen var informeret og ville være betydeligt mere tryk ved, at hustruen blev forhalet i at forvirre sig ud i trafikken.

Af ansøgningens felt om delplan/indsatsområde/faglig plan fremgår bl.a., at det sociale tilbud skulle udarbejde delplan/indsatsområde/faglig plan for at

undgå eller minimere anvendelse af magt, at planen skulle vedlægges ansøgningen, og at planen skulle indeholde formålet med de konkrete initiativer, eventuelt udspecificeret på disse, hvilken konkret indsats der var nødvendig for at opnå formålet ("her skal defineres hvad I vil gøre – udover den konkrete magtanvendelse – for at undgå at anvende magt fremover. Der skal være tale om helt konkrete beskrivelser"), og den forventede varighed af indsatsen ("her skal anføres perioden for hvor lang tid I forventer at skulle anvende magt generelt"). Desuden fremgår af feltet, at der skulle redegøres for nødvendig assistance fra og samarbejde med f.eks. distriktskykiatrien og praktiserende læger.

Esbjerg Kommune gjorde den 3. maj 2012 følgende notat i journalen i anledning af ansøgningen:

"03-05-2012 12:10:18 (...) , medarbejder (B) (...) [stillingsbetegnelse; min tilføjelse]
Ansøgning vedr. døralarm
Ansøgning vedrørende døralarm er imødekommet. (se ovenstående)
Medarbejder (B), afdeling (Y), Esbjerg Kommune"

På baggrund af en telefonisk henvendelse den 23. juli 2012 oplyste botilbud X mig med et brev af 27. juli 2012 om følgende:

"Jeg har i dag talt med medarbejder (B) (...) [stillingsbetegnelse; min tilføjelse] i afdeling (Y), Esbjerg Kommune. Hun udtaler at den skriftlige tilbagemelding foregår med et journalnotat.

Angående længden på bevillingen foregår der løbende kontakt med forvaltningen, det kan være telefonisk og skriftlig, og ved tilsynsbesøg.

Der vedlægges ikke handleplan til ansøgningen, da de pædagogiske tiltag står beskrevet under tiltag i selve ansøgningen."

Den 17. april 2013 bad jeg Esbjerg Kommune og botilbud X om en udtalelse.

Jeg anmodede om, at kommunen i udtalelsen bl.a. oplyste, om kommunen med journalnotatet af 3. maj 2012 traf en afgørelse om, at botilbud X måtte bruge særlige dørråbnere i overensstemmelse med ansøgningen af 25. april 2012 og § 125, stk. 3, i serviceloven. Jeg henviste bl.a. til, at botilbuddet søgte om særlige dørråbnere, mens journalnotatet angik en døralarm. Døralarmer er omtalt i servicelovens § 125, stk. 4.

Hvis kommunen med journalnotatet traf en afgørelse efter § 125, stk. 3, bad jeg kommunen redegøre for, om kommunens afgørelse opfyldte kravene i lovgivningen. Jeg anmodede i givet fald kommunen om at oplyse, om der i

sagen var sket revurdering i henhold til § 8, stk. 1, i bekendtgørelsen om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger for voksne og modtagepligt i boformer efter serviceloven.

Jeg skrev også, at hvis kommunen med journalnotatet af 3. maj 2012 ikke traf en afgørelse efter servicelovens § 125, stk. 3, bad jeg kommunen om at oplyse nærmere om, hvad kommunen imødekom med journalnotatet, og redegøre nærmere for brugen af og hjemlen til den dørlåsning, det dørtryk og den dørklokke, som var i brug under besøget den 19. april 2012. I forlængelse heraf bad jeg kommunen om at oplyse, om dørlåsningen, dørtrykket og dørklokken, som var i brug under besøget, fortsat var i brug.

Jeg skrev derudover, at jeg forstod botilbud X' brev af 27. juli 2012 sådan, at der ikke var udarbejdet en handleplan efter servicelovens § 141, jf. § 136, stk. 2, bortset fra det, der fremgik af ansøgningen af 25. april 2012. Jeg bad kommunen om at redegøre for, om dette i det konkrete tilfælde var i overensstemmelse med serviceloven.

Desuden anmodede jeg kommunen om at oplyse, om botilbuddet havde sendt kommunen indberetninger i sagen, og i bekræftende fald bad jeg kommunen om at sende mig indberetningerne. Hvis kommunen ikke havde modtaget indberetninger i sagen, bad jeg kommunen om at oplyse, hvorvidt det i det konkrete tilfælde var i overensstemmelse med serviceloven.

En af mine medarbejdere ringede den 16. august 2013 til Esbjerg Kommune for at høre til sagen. Kommunen lovede at vende tilbage.

Den 19. august 2013 ringede lederen af botilbud X og talte med min medarbejder. Lederen oplyste, at hun i april havde sendt et svarudkast til kommunen, som, fordi der var kommet ny ældrechef, ikke havde fået set på udkastet. Min medarbejder forstod det sådan, at kommunen var enig i udkastet og havde foreslået, at lederen af botilbud X blot sendte sit svar til mig.

Hertil oplyste min medarbejder, at jeg havde bedt om udtalelser fra både botilbuddet og kommunen, og at jeg også gerne ville have kommunens bemærkninger. Min medarbejder foreslog, at lederen af botilbud X, hvis kommunen var enig i botilbuddets svar, f.eks. kunne skrive det ind i svaret og sende det til mig.

Samme dag skrev Esbjerg Kommune en udtalelse til mig. Jeg forstår det sådan, at botilbud X' bemærkninger er indarbejdet i udtalelsen, som således kan opfattes som en fælles udtalelse fra botilbuddet og kommunen. Udtalelsen har følgende ordlyd:

”...

Afdelingen er et specialafsnit for demente borgere med plads til (...) [antal; min tilføjelse] borgere. Alle borgere har haft/har kontakt til gerontopsykiatri mhp udredning og behandling, herunder afklaring og afhjælpning af kognitive begrænsninger. Det er således et specialafsnit hvor der som oftest vil være behov for at træffe foranstaltninger for at undgå, at konkrete demente borgere forlader afdelingen, med potentielt fatale følger for den demente. Dokumentationen for den gerontopsykiatriske udredning, behandling samt de kommunalt iværksatte indsatser fremgår af journal og tværfaglig plan i (...).

Ved udgangsdøren er placeret en døråbner i ca. 180 cm højde. Der er endvidere en ringeklokke ved døren, så der kan ringes efter hjælp til at komme ud og ind.

Botilbud (X) har ikke været opmærksomt på reglerne om, at der skal indberettes 1 gang månedlig om fortsat brug af låse, dette skal følges for at beskytte borgeren mod frihedsberøvelse.

Ombudsmandens besøg har skærpet vores opmærksomhed på gældende lovgivning.

Botilbud (X) indledte primo april 2012 ansøgning om dørlås på 3 konkrete borgere, idet dørlåsen var opsat på en tidligere borger, der var afgået ved døden. Dørlåsen var således allerede etableret før de nye ansøgninger var behandlet. Den 25. april 2012 bliver ansøgningerne godkendt og vi fik således tilladelse til, at dørlåsen forbliver etableret.

I brev af den 27. juli 2012 til Ombudsmandsinstitutionen har vi oplyst, at tilladelsen til dørlås er givet i et journalnotat. Vi kan efterfølgende forstå, at dette ikke er tilstrækkeligt i forhold til servicelovens bestemmelser.

Afdeling (Y) har efterfølgende iværksat tilretning af de udarbejdede faglige standarder, så de lever op til gældende lov m.m.”

NOTE: (*) FOB 2012, sag nr. 2012-13.